

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.05.1963, sp. zn. 6 Cz 21/63, ECLI:CZ:NS:1963:6.CZ.21.1963.1

Číslo: 4/1964

Právní věta: Spory ze smluv o dodávce zemědělských výrobků mezi výkupní organizací a jednotným zemědělským družstvem, o nichž rozhoduje podle § 12 odst. 1 zák. č. 51/1959 Sb. okresní národní výbor, se rozumí jen spory o uzavření smlouvy a jejich náležitostech (jako rozsahu dodávkových povinností, množství a doby plnění apod.), nikoliv však spory majetkové povahy vzniklé pro nesplnění nebo vadné splnění smlouvy, náhrady škody apod.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 31.05.1963

Spisová značka: 6 Cz 21/63

Číslo rozhodnutí: 4

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Jednotná zemědělská družstva, Řízení před soudem

Předpisy: 142/1950 Sb. § 57 51/1959 Sb. § 12

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud ve Svitavách odmítl žalobu jednotného zemědělského družstva, kterou se domáhalo na žalované výkupní organizaci zaplacení částky 32 073,60 Kčs, poněvadž prý jde o věc patřící do pravomoci orgánů národních výborů.

Krajský soud v Hradci Králové toto rozhodnutí potvrdil.

Podle shodného názoru obou soudů domáhal se žalobce přiznání příslušné výkupní ceny za dodávku množitelského semene lnu. Dodávka se uskutečnila na podkladě smlouvy z 10. 9. 1960 a rozhodnutí o této věci patří tedy podle § 12 odst. 1 zák. č. 51/1959 Sb. do pravomoci výkonného orgánu okresního národního výboru. Tento orgán rozhoduje podle uvedeného ustanovení, dojde-li mezi výkupní organizací a jednotným zemědělským družstvem ke sporu ze smlouvy o dodávce zemědělských výrobků.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudkem obou soudů byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Žalující družstvo se domáhalo, jak plyne z jeho žaloby doplacení kupní ceny, a to rozdílu mezi cenou za průmyslové osivo, která mu byla žalovaným vyplacena a vyšší cenou za uznané osivo lnu Šumperského Rekordu. Svůj nárok odůvodnilo tvrzením, že dodalo žalované výkupní organizaci osivo, odpovídající druhé třídě klíčivosti podle čs. státní normy a že ke snížení klíčivosti a k znehodnocení osiva došlo zřejmě vinou žalované nákupní organizace dlouhým skladováním v pytlích. Za pokles klíčivosti, k němuž došlo po převzetí osiva výkupcem, nemůže žalobce odpovídat.

Poněvadž cena sama je stanovena cenovými předpisy a nemůže být proto předmětem sporu, byla v souzené věci sporná jen otázka, zda a čím vinou došlo k znehodnocení osiva, na čemž je ovšem závislá oprávněnost nároku žalujícího JZD na doplacení ceny stanovené za uznané osivo množitelského lnu. Takové spory ryze majetkové povahy nepatří do rozhodování orgánů národních výborů podle ustanovení § 12 odst. 1 zák. č. 51/1959 Sb., o výkupu zemědělských výrobků. Tento zákon ukládá úkoly ve výrobě a výkupu hlavních druhů zemědělských výrobků stanovených plánem rozvoje národního hospodářství. Na dodávku zemědělských výrobků jsou státní socialistické zemědělské závody povinny uzavírat hospodářské smlouvy, zatím co jednotná zemědělská družstva plní tyto dodávky na základě dlouhodobých smluv o dodávce jednotlivých druhů zemědělských výrobků a ročních smluv o dodávce zemědělských výrobků uzavřených s výkupními organizacemi. Z tohoto účelu zákona nutno proto usoudit, že spory ze smluv o dodávce zemědělských výrobků mezi výkupní organizací a jednotným zemědělským družstvem ve smyslu § 12 odst. 1 uvedeného zákona se rozumí jen spory o uzavření smlouvy a jejich náležitostech (jako rozsahu dodávkových povinností, množství nebo doby plnění apod.), nikoliv však spory majetkové povahy vzniklé pro nesplnění nebo vadné splnění smlouvy, náhrady škody apod. Proto v souzené věci ani podle tohoto ustanovení nepřichází v úvahu pravomoc okresního národního výboru.

Soudy ponechaly však nepovšimnutou jinou otázku, významnou pro věc, zda totiž skutečně šlo o nárok ze smlouvy o výkup zemědělských výrobků. Bylo-li předmětem dodávky a tedy i smlouvy množitelské semeno lnu, nelze říci, že šlo o smlouvu z dodávky zemědělských výrobků; šlo zřejmě o smlouvu množitelskou, která je upravena ve vyhlášce č. 119/1956 Ú. l. Tato vyhláška byla vydána na podkladě § 1 zák. č. 80/1948 Sb., jímž byl ministr zemědělství zmocněn k opatření v zemědělské výrobě. Úpravu množitelských smluv provedla vyhláška v ustanovení § 7 a 8 a ani toto a ani žádné jiné ustanovení této vyhlášky nepřekázalo spory vzniklé z těchto množitelských smluv do rozhodování orgánům národních výborů. Pro speciálnost této úpravy nepřichází proto do úvahy i stejně speciální úprava provedená zákonem č. 51/1959 Sb., popř. vyhláškou č. 162/1959 Ú. l. Není-li tedy výslovné ustanovení o přikázání těchto sporů jiným orgánům, příslušní rozhodovat o nich jen soudům, stejně jako o jiných věcech občansko-právních.

Pokud tedy soudy dospěly k jinému závěru a žaloby odmítly podle ustanovení § 57 odst. 1 písm. b) o. s. ř. porušily zákon v tomto ustanovení.